

Luku 19

Eduskunta - lakien säätäjä

Eduskunta

s. 149-157

1. Eduskuntatyö

a) Puhemies

- johtaa täysistuntoa (+ muuta eduskuntatyötä)

b) Puhemiehistö (PM + 2 varapuhemiestä)

- pöytäkirjojen tarkistaminen

c) Puhemiesneuvosto

- tekee “istuntosuunnitelmat”

- puhemiehistö + valiokuntien pj:t
- täysistuntojen menettelytavat
- täysistuntosuunnitelmat
- ohjeet valiokuntatyöstä
- poissaololuvat

■ Puhemiehistö ja puhemiesneuvosto | Eduskunta

■ Eduskunta - 200 valtakirjaa | Eduskunta

2. Eduskuntaryhmät

- poliittinen linjaus
- päätös ryhmän suhtautumisesta eduskunnan käsittelyssä olevaan asiaan

Eduskuntaryhmät:

Kokoomus: 48

PS: 46

SDP: 43

Keskusta: 23

Eduskuntaryhmät:

Vihreät: 13

Vasemmistoliitto: 11

RKP: 10

KD: 5

Liike NYT: 1

Virkamiesaitio
Tjänstemannalöge

Pääsihteeri
Generalsekreterare

Notaari
Notarie

Ministeriaitio
Ministerlöge

Petteri Orpo
Puhemies / Talman

46 ps / saf
48 kok / saml (47+puhemies)
10 r / sv
5 kd

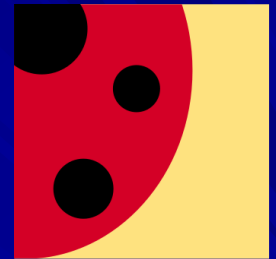
Shakki Laakso
Ville Kaunisto

liik 1
kesk / cent 23
vihr / gröna 13
sd 43
vas / vänst 11

Nykyinen hallitus 2023 →

Eduskuntaryhmät:

KOK	48
PS	46
RKP	10
KD	5

rkp

Yhteensä 109 kansanedustajaa

→ **Enemmistöhallitus.**

→ **Porvarihallitus**

→ **Oikeistohallitus**

3. Täysistunto (s. 156)

- **lakien säätäminen**
 - kansanedustajan oikeus tehdä aloitteita
- **valtion talousarviosta päättäminen (verotus)**
- **valvoo hallitusta, valvoo pääministeriä**
- **hyväksyy kansainväliset sopimukset**
 - osallistuu EU:n päätöksentekoon
- **poliittisen keskustelun foorumi**
- Seuraava istunto | Eduskunta

4. Valiokunnat

- Eduskunnan päätösten valmistelu
- **16 pysyvää** erikoisvaliokuntaa + **suuri valiokunta**
(jäseniä 17 ja 25)
 - Valiokunnat | Eduskunta
- **käsittelee sitä vastaavan ministeriön hallinnonalaan kuuluvia asioita**
 - hallituksen esitykset, valtion talousarvio, EU-asiat, kansanedustajien tekemät lakialoitteet ja erilaiset valtioneuvoston kertomukset ja selonteot

19. Eduskunta: valiokunnat

- Suurivaliokunta
- Perustuslakivaliokunta
- Ulkoasiainvaliokunta
- Valtiovarainvaliokunta
- Tarkastusvaliokunta
- Hallintovaliokunta
- Lakivaliokunta
- Liikenne- ja viestintävaliokunta
- Maa- ja metsätalousvaliokunta
- Puolustusvaliokunta
- Sivistysvaliokunta
- Sosiaali- ja terveysvaliokunta
- Talousvaliokunta
- Tiedusteluvalvontavalio-kunta
- Tulevaisuusvaliokunta
- Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
- Ympäristövaliokunta

Tehtävä 3. Perustelevä väite: Valiokunnilla on suuri merkitys eduskunnan työskentelyssä.

Suurin osa kansanedustajien työstä!

- Kaikki asiat perusteellisesti.
- Kuullaan asiantuntijoita.
- Viimeistelytyö.
 - Täysistunnossa lähinnä äänestetään asioiden hyväksymisestä.

Tehtävä 2. Miten EU-jäsenyys on vaikuttanut eduskuntaan?

Myönteistä:

- **Eduskunta käsittelee etukäteen kaikki EU:ssa päätettäväksi tulevat asiat.**
- **Jokainen eduskunnan valiokunta käsittelee EU-asioita.**
- **Tärkeimpänä suuri valiokunta (joka määrittelee Suomen kannan).**

Tehtävä 2. Miten EU-jäsenyys on vaikuttanut eduskuntaan?

Kielteistä:

- **On supistanut lainsäädäntövaltaa:**
 - **EU:n asetukset on otettava vastaan sellaisinaan ja direktiivit on sovitettava.**
 - **Ristiriitatilanteessa EU-säädös menee suomalaisen lain yli.**

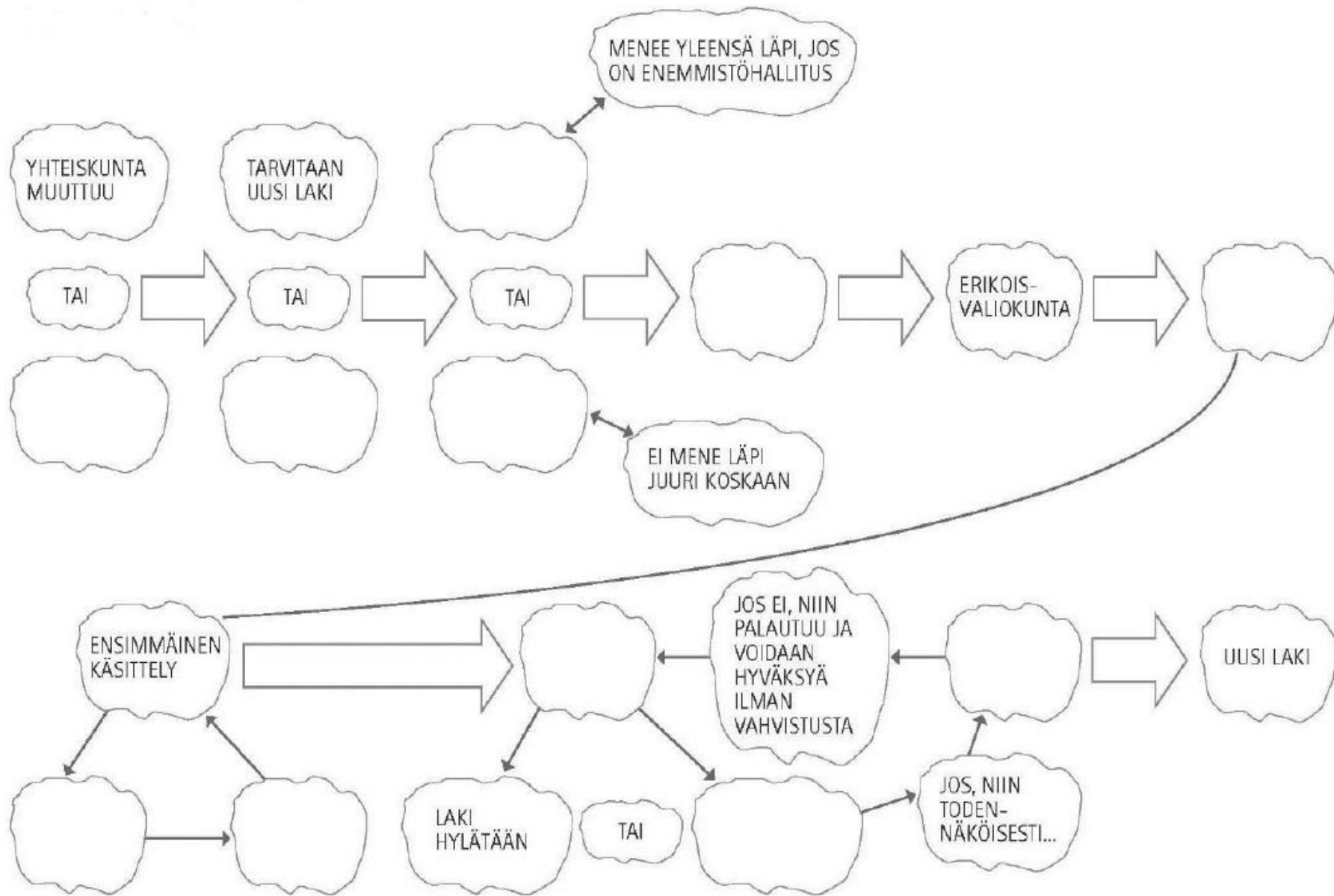
5. Muu työ

- **Eduskunnan valitsemat toimielimet**
 - Kansainväliset toimielimet | Eduskunta
 - Muut toimielimet | Eduskunta
- **Verkostot, omat sidosryhmät jne.**
- **EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIES**
 - **Kannella voi virkamiehistä!**

Eduskunnan keinot valvoa hallitusta:

- **välikysymys**
- **suullinen kyselytunti**
- **kirjallinen kysymys**
- **ajankohtaisskeskustelu**
- **oikeuskansleri valvoo**

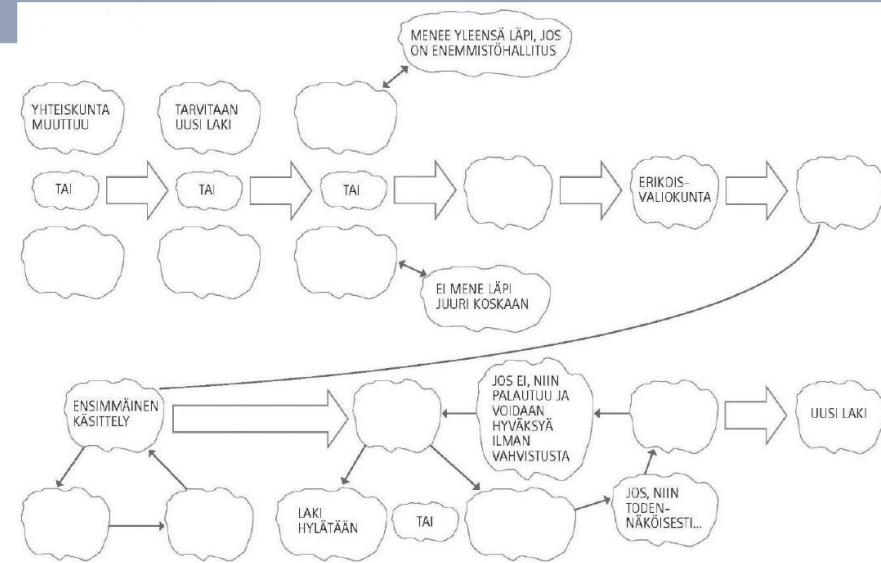
PARLAMENTARISMI

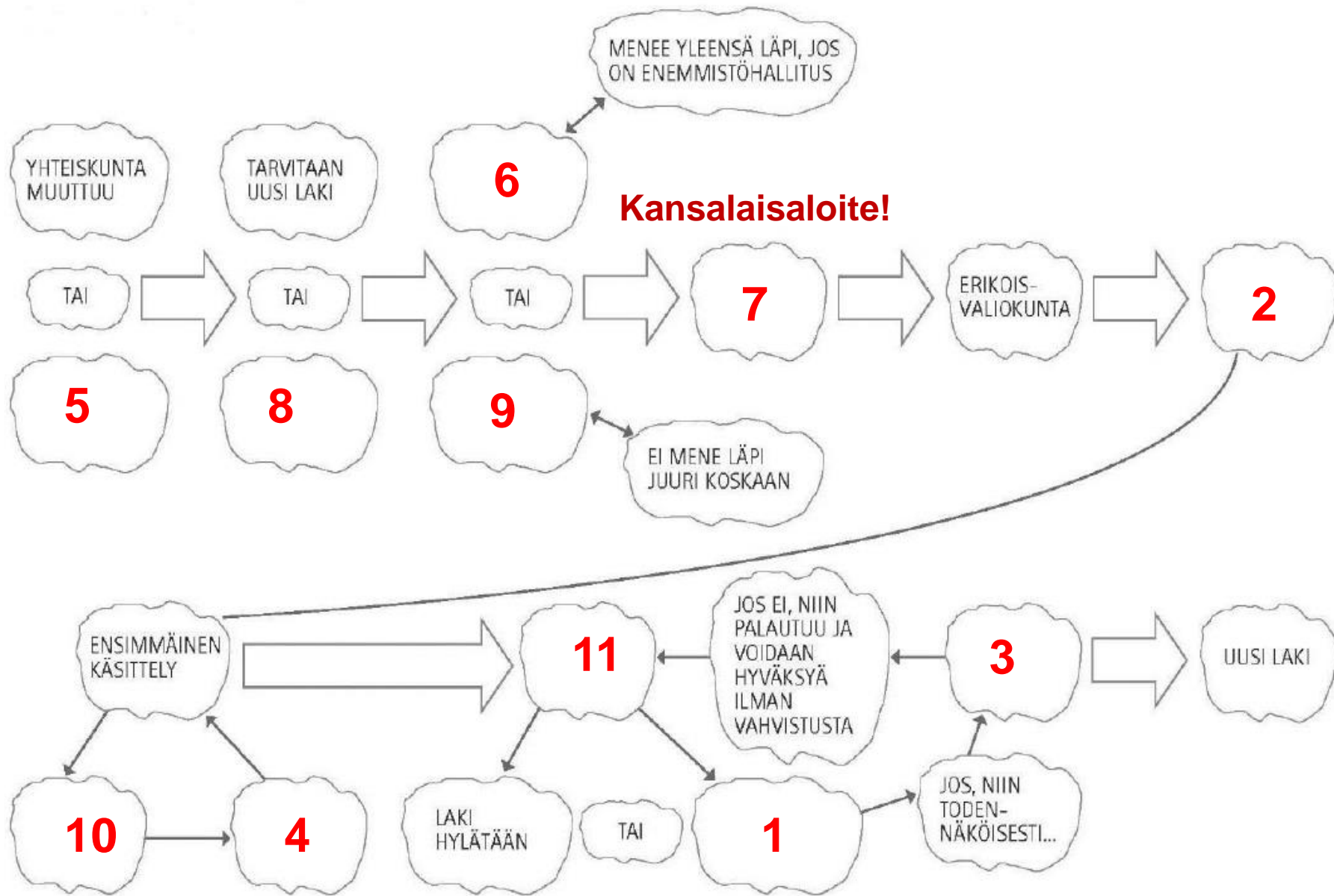

Lakien säätäminen:

Sijoita käsitekarttaan seuraavat asiat:

1. LAKI HYVÄKSYTÄÄN
2. MIETINTÖ
3. PRESIDENTTI VAHVISTAA
4. YKSITYISKOHTAINEN KÄSITTELY
5. EU SÄÄTÄÄ ASETUKSEN TAI DIREKTIIVIN
6. HALLITUKSEN ESITYS
7. LÄHETEKESKUSTELU
8. VANHAA LAKIA PITÄÄ MUUTTA
9. KANSANEDUSTAJAN LAKIALOITE
10. YLEISKESKUSTELU
11. TOINEN KÄSITTELY

Tehtävä 3. LAIN JA PERUSTUSLAIN SÄÄTÄMINEN

EU

Hallituksen
esitys

Kansanedustajan
aloite

Eduskunta
-lähete keskustelu

v. 2011 lähtien 50 000
äänioikeutettua

Huom! Sivu 149

Valiokunnan mietintö (15 KPL)

I käsittely
- lain sisältö

Suuri valiokunta
- muutokset

laki

II käsittely
- hyväksytään/hylätään
- yksinkertainen enemmistö

1. Lepäämään

Uudet eduskuntavaalit

Lain hyväksyminen, **2/3**

Perus-
tustuslaki

2. Kiireelliseksi julistaminen
- **5/6** enemmistö

Lain hyväksyminen, **2/3**

Lain synty

Eduskunnan työviikko

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
8.00	V a p a t a	Valiokuntia	Valiokuntia	Valiokuntia	Valiokuntia
9.00		↓	↓	↓	↓
10.00		↓	↓	↓	↓
11.00		↓	↓	↓	↓
12.00		↓	↓	↓	Täysistunto
13.00		Täysistunto	Täysistunto	↓	Suuri valiokunta
14.00		↓	↓	Kyselytunti 16.30	↓
15.00		↓	↓		↓
16.00		↓	↓		↓
17.00	↓	↓		↓	
18.00	↓	↓		↓	

Nuorten eduskunta

Kymen kansanedustajat

Kansanedustajien palkkiot

Eduskunnan työtä = valtiopäiväasiat

- Hallituksen esitykset
- Valiokuntien mietinnöt
- Valiokuntien lausunnot
- Eduskunnan vastaukset
- Välikysymykset
- Kirjalliset kysymykset
- Suulliset kysymykset
- Kansanedustajien lakialoitteet
- Kansanedustajien toimenpideoitteet
- Kansanedustajien talousarvioaloitteet
- Kansanedustajien lisätalousarvioaloitteet
- Keskustelualoitteet
- Kansalaisaloitteet
- Pääministerin ilmoitukset
- Valtioneuvoston selonteot
- Valtioneuvoston tiedonannot
- Valtioneuvoston kirjelmät
- Valtioneuvoston E-selvitykset
- Valtioneuvoston U-kirjelmät
- Toissijaisuusasiat
- Kertomukset
- Eduskunnan kirjelmät
- Lepäämään hyväksytyt lakiehdotukset
- Tilastoja ja raportteja

Mitä nämä todelliset luvut kertovat eduskunnan työskentelystä?

Mitä?	Kuinka monta?
hallituksen esitykset	367
lakialoitteet	116
kirjalliset kysymykset	1245
kansalaisaloite	3
pidetyt täysistunnot	175
täysistuntojen kokonaiskesto (tuntia)	642
valiokuntien kokoukset	2057
valiokuntien mietinnöt	401
välikysymykset	8